

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

יומא דף סג.

פסח ששחטו בחוץ בשאר ימות השנה האם חייב כרת משום שחטי חוץ?

שחטו שלא לשמו - לשם שלמים	שחטו לשמו - לשם פסח ¹	
חייב ²	פטור	לרב חסדא / לרבה
פטור ³	פטור	לרב דימי בשם ר' יוחנן ולרב ירמיה מדפתי
חייב	חייב ⁴	לרבין בשם ר' יוחנן ולרב אשי

הזב והזבה והיולדת והמצורע, שהקריבו קרבן קודם זמן טהרתם בחוץ, מה דינם?

בעולות ושלמים	באשם	בחטאת	
חייב	לשמו: פטור שלא לשמו: חייב	פטור ⁵	לרב חלקיה בר טובי
חייב	פטור	פטור	לרב ירמיה מדפתי ורב דימי

יומא דף סג.

בדינים דלהלן האם מרבים או ממעטים את שעיר המשתלח, וכיצד הוא הלימוד?

כיצד הלימוד?	מה הדין?	
אל פתח לרבות - לה' למעט ⁷	לה' למעט - ופטור ⁶	אם שחטו בחוץ
אֶשֶׁה להוציא - לה' לרבות ⁹	לה' לרבות - ופסול ⁸	אם הוא מחוסר זמן
-----	לה' לרבות - ופסול	אם הוא בעל מום

¹ פסח ששחטו בשאר ימות השנה לשם פסח - פסול משום שאינו זמנו, אכן אם שחטו שלא לשמו דהיינו לשם שלמים - כשר. ולענין שחטי חוץ, הסברא הפשוטה היא שאם הקרבן כשר בפנים הוא חייב עליו בחוץ כרת, ואם הוא פסול בפנים - פטור בחוץ. אלא שאין הדבר פשוט לכו"ע וכדלהלן.

² ודייקה הגמי' דדוקא אם שחטו שלא לשמו אז חייב, אבל אם שחטו בסתמא פטור, וקשה הרי רב חסדא ס"ל "הואיל" (גבי שעירי יוה"כ) ונימא הכא "הואיל וכשר שלא לשמו בפנים" וא"כ גם אם שחטו בסתמא צריך להיות שיהיה חייב. [והתוס' (בד"ה טעמא) פירשו, שהקושיא על הרישא שאם שחטן לשמן פטור, ועל זה קשה למה פטור נימא "הואיל" וכו']. ותירצה הגמי' דסובר רב חסדא דפסח בשאר ימות השנה צריך "עקירה" (פי', אינו ראוי להקרב שלא לשמו בפנים לשלמים אא"כ עקר בפירוש ממנו שם פסח) ולכן לא שייך כאן "הואיל".

³ ואף שבפנים אם היה שוחטו שלא לשמו היה כשר, בכל אופן פטור עליו בחוץ, ומשום דפסח בעי עקירה, ו"עקירת חוץ לאו שמיה עקירה" - דאינו במקומו, ורק בפנים במקום כשרותו מועיל שיעקור שם את שמו לשלמים.

⁴ ס"ל דפסח בשאר ימות השנה שלמים נינהו" ולא בעי עקירה, ולכן בין אם יקריב לשמו או יקריב שלא לשמו - הוא קרב לשם שלמים, והיה הקרבן כשר בפנים ולכן חייב עליו בחוץ.

⁵ דכיון ששחטו כשהוא מחוסר זמן בבעלים שעדיין לא הגיע זמן טהרתו - הרי שהוא קרבן שאינו כשר בפנים לא לחובה ולא לנדבה, דחטאת [ואשם] אינם באים בנדר ונדבה, וקרבן שאין לו שום כשרות בפנים - פטור עליו בחוץ. וכאן אינו מועיל אם שחטו שלא לשמו, דחטאת שהקריבה שלא לשמה פסולה.

⁶ דדוקא קדשי מזבח הם מיוחדים לה' וחייב עליהם משום שחטי חוץ, אולם שעיר המשתלח מתמעט - שאינו מיוחד לה' להקרב - ופטור עליו משום שחטי חוץ.

⁷ פי', בשחטי חוץ כתיב "אל פתח אהל מועד" ובא לרבות כל מה שבא אל פתח אהל מועד, וס"ד שבא לרבות גם את שעיר המשתלח שהרי הוא בא לפתח אהל מועד לענין הגרלה ווידוי, ועתה שנאמר "לה' " בא למעט.

⁸ ואם הקדישו מחוסר זמן (היינו קודם יום השמיני ללידתו) הוא פסול דמזה שכתוב קרבן "לה' " משמע לרבות את שעיר המשתלח דבעינן שיקדישנו דוקא כשאינו מחוסר זמן.

⁹ דמתיבת אשה דרשינן אלו אישים, והיה משמע שבא למעט את שעיר המשתלח שאינו קרב לאישים, ולכן על כרחך כשחזר הכתוב ואמר "לה' " - בא לרבות.